

SAKSBEHANDLER
Linda Veiby

МОПАН НВ ННН

- 5 NOV 2007

INNVALGSTELEFON

VÅR REF.

07/01391-7

DERES REF.

DERES DATO

VÅR DATO

29.10.2007

TELEFAX

+47 22 94 04 04

postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no

Helse Fonna
Postboks 2170
5504 HAUGESUND

KOPI

STORD SYKEHUS – STORD KOMMUNE VERNEVURDERING - LANDSVERNEPLAN

Takk for hyggelig og viktig befaringsbesøk den 20.9.2007.

Riksantikvaren har gjennom tidligere brev beskrevet viktigheten av at et samarbeid mellom drift og antikvarmyndighet kommer på plass for å sikre at verneverdier knyttet til Stord sykehus ivaretas.

Møtet den 20.09.2007 var svært konstruktivt og viste at det er felles interesse og stor grad av enighet om hvordan verdiene ved Stord sykehus bør ivaretas. Nødvendigheten av at endringer innenfor anlegget må ses i lys av verneverdiene og tilpasses disse, synes å ha en klar forankring hos de ansatte.

- Helseheimen (eldste bygg) med fyrhus/teknisk sentral; vern av eksteriør.
- Anlegget fra 1970 i sin helhet for eksteriøret; Sykehuset og boliger.
- Anlegget fra 1970 Deler av sykehusinteriør:
 - Samtlige etasjeverstibyer og etasjestuer, innvendige trapperom; hovedtrapp, sidetrapp vest og øst.
 - Kantine, kjøkken og tilstøtende korridor i 1. sokkeletasje. Riksantikvaren ser at kjøkkenets bruk vil endres i løpet av nær fremtid. Omfanget av vern blir da avklart på senere tidspunkt.
 - Kapell, bårerom og korridor 2. sokkeletasje.
 - Sterilsentral og operasjonsavdeling 2 etg.
 - Korridor sengepost 4 etg. øst med utvalgte rom (forslag: vaktrom, skyllerom, og pasientromgruppe i østende).
- Deler av bolig interiører:
 - Trapperom og korridor i hver av tre boligblokker, 1 leilighet (typeeksempel).
 - Peisestue og fellesrom i blokk K,
 - Bolig D i sin helhet.

Postadresse:

Riksantikvaren
Dronningens gate 13
Postboks 8196 Dep
0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00

Besøksadresser:

Distriktskontor Øst
Oslo
Dronningens gate 13

Distriktskontor Syd
Lonsberg
Nedre Langgate 30 D

Distriktskontor Vest
Bergen
Dreggsallmenningen 3

Distriktskontor Nord
Trondheim
Kjøpmannsgata 25

A:5768

Det er enighet om at verneomfanget som fremgår av den foreløpige vurderingen i Landsverneplan for helsesektoren er forsvarlig, samtidig er det ønskelig å diskutere omfanget for vern av operasjonssalen og hvilke muligheter for ny bruk som ligger innen disse rammene.

Sykehuset, som fikk Houens fonds diplom 1975, er et svært godt eksempel på etterkrigstidens organisering og funksjonsdeling i norske sykehus, samt på 70-tallets betongarkitektur. Som arkitektpar er Anna og Jostein Molden særlig interessante da de gjennom hele sin karriere har levert bygninger av høy kvalitet, formmessig i takt med tiden. Stord er et eksempel på dette. Her er tidsmessig betongbruk, gjennomgående gangarealer som gir lysinnfall fra to sider, japansk atrium, varme farger og kvalitetsfuru i tak, vegger og innredning. Det er i en bygning av denne betydning, være vesentlig å fremheve og ivareta de eksisterende kvaliteter, slik at sykehuset også i fremtiden kan leses med høy kilde- og opplevelsesverdi.

Til nå er bygging av isolater delvis gjennomført. Nytt ventilasjonsbygg over tak er bygget over vestre fløy. Den videre fremdriften for sykehuset betegnes som tredelt:

1. Endringer mht branntekniske hensyn, da eksisterende dører ikke har nødvendig brannklasse.
2. Ombygging i fjerde etasje
3. Operasjonsavdelingen
4. Ombygging av tredjeetasje

Evnt 5. Ombygging av 50-tallsbygningen mellom helseheimen og anlegget fra 1970.

Det er enighet om at det beste resultatet oppnås om man arbeider med bygningen og ikke mot den. I dette ligger at man vedlikeholder fremfor å skifte ut og at når noe skal skiftes skal dette der det er mulig erstattes med tilsvarende. I tilfeller der endringer er nødvendige av driftsmessige hensyn skal det vurderes hvor vidt det er mulig å minimere disse ved hjelp av avhjelpende tiltak.

Der dette ikke er mulig er det ønskelig at nye elementer følger det opprinnelige designprogrammet mht materialer, farger og karakter. En gjennomføring av dette vil ivareta Stord sykehus identitet og de nasjonale kulturminne verdiene som ligger i anlegget.

En slik praksis bør nedfelles i en forvaltningsplan for sykehuset. Det følger av Kgl. Res. vedtatt 01.09.2006 at det skal utarbeides forvaltningsplan for hver enkelt av statens kulturhistoriske eiendommer. Forvaltningsplanen skal bl.a. gi en framstilling av forhold som må ivaretas ved gjennomføring av tiltak forbundet med rehabilitering og endring av bygninger.

I tråd med møtet den 20.07.2007 ønsker Riksantikvaren å komme med anbefalinger i forhold til de nå forestående endringene.

1. Oppgradering av brannsikring, sprinkling, ventilasjon osv vil berøre viktige deler av de fellesarealene som foreslås vernet. På befaring den 20.7 gikk vi gjennom samtlige etasjer. I dette arbeidet ble det vesentlig å komme frem til

karaktertrekk ved de eksisterende dørene som kunne videreføres i nye. Spesielt så vi på brannskiller mot hovedtrapperom. Det er enighet om at det er viktig å beholde det gjennomgående lyset, bredden i lysåpningen og dørenes farge. I 4 etg. skal dagens dører beholdes men tillempes for å tilfredsstille dagens brannkrav.

2. Ombygging i fjerde etasje. Fjerde etasje er den etasjen som i størst grad er intakt. Det er derfor ønskelig å gi denne etasjen det strengeste vernet. Det er derfor ønskelig at opprinnelige løsninger, struktur og overflater beholdes i størst mulig grad i tillegg til at det opprinnelige designprogrammet følges, som beskrevet over. Det er også ønskelig at man samler det som finnes av skap og møbler fra perioden i denne etasjen.
3. Når det gjelder operasjonsavdelingen er Riksantikvaren opptatt av at deler av denne skal vernes. Samtidig ser vi at sykehuset har et stort behov for sengeposter. Operasjonssalen med tilhørende mellomgang er unike rom der opplevelsesverdien av det gamle inventaret bare vil øke med årene. Riksantikvaren ber derfor sykehuset om å undersøke om funksjoner som møteromsfunksjoner, oppholdsrom etc. kan få plass her slik at deler av interiøret kan vernes. Vi ber om respons på dette.
4. Ombygging i tredje etasje bør følge det opprinnelige designprogrammet mht farger og materialer.

Evt. 4.

Ombygging av 50-tallsbygningen mellom helseheimen og anlegget fra 1970. Riksantikvaren følger landsverneplanens oppfatning av at verneverdiene er knyttet til helseheimen og 70-tallsanlegget. Vi ser at en ombygging av 50-tallsbygningen kan være en løsning for å dekke mangelen på sengeposter. Det vil her være vesentlig at Helse Fonna utarbeider en plan for fremtidig struktur og vern av anlegget. For at en ombygging evt riving av 50-tallsbygget skal kunne vurderes er det vesentlig at man først har en plan for vern av de bygninger og elementer som er angitt i forslaget til landsverneplan.

Det er vesentlig at løsningene som velges ivaretar både de funksjonelle behovene ved Stord sykehus og anlegget som et fredningsverdig kulturminne.

Vennlig hilsen

Ulf Holmene (e.f.)
seksjonssjef

Linda H. Veiby

Linda Veiby

Kopi til:

Helseprosjektet, Nasjonale Festningsverk, Pb 405 Sentrum, 0103 Oslo

Statens kulturhistoriske eiendommer, c/o NIKU, Pb. 736 Sentrum, 0105 Oslo

Stord kommune, postboks 304, 5402 Stord.

Hordaland fylkeskommune, Kultur- og idrettsavdelinga Kulturseksjonen, 5020 Bergen

Helsedepartementet, Postboks 8011 Dep, 0030 Oslo

Helse Vest RHF, Postboks 303 Forus, 4066 Stavanger